

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници

Информация

Откриване / Приключване: 11.11.2022 г. - 24.11.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #7177-K

Област на политика: Енергетика

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на енергетиката

Тип вносител: Национално

Министерството на енергетиката предлага за обществено обсъждане промени в Закона за енергията от възобновяеми източници. Измененията са разработени с цел транспониране на изискванията на Директива ЕС 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. С оглед изпълнение на изискванията на Директивата, в проекта са допълнени правомощията на министъра на околната среда и водите, който разработва и прилага механизъм за надеждно и независимо одитиране на подаваната от икономическите оператори информация относно изпълнението на изискванията за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса. Съгласно предлаганите промени министърът на околната среда и водите следва да организира подаването на информация за сделките и критериите за устойчивост на газообразните и течните горива от биомаса, използвани в транспорта. В проектозакона се допълват правомощията на министъра на земеделието да организира събирането и обобщаването на информация за потенциала, производството и потреблението на суровини от земеделието, животновъдството и горското стопанство. Регламентирани са отговорности на Комисията за енергийно и водно регулиране да изготвя оценка за ефективността на схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници и тяхното въздействие върху различните групи потребители. Предвидено е КЕВР да изготвя оценка на регулаторните и административните препятствия пред дългосрочните споразумения за изкупуване на енергия от възобновяеми източници и да предприема мерки за отстраняване на неоснователните препятствия. С проектозакона се въвеждат правомощия на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие да организира и поддържа членството на агенцията в Европейската асоциация на издаващите органи. Пълноправното членство в асоциацията ще осигури възможност за допълнителни приходи на производители на енергия от възобновяеми източници, които не получават финансово подпомагане от други схеми. Измененията в ЗЕВИ предвиждат още създаването на звена за контакт, които да предоставят напътствия и улесняват целия административен процес по кандидатстване и издаване на разрешение. Такива функции ще изпълняват

общините. С предложените изменения се предвижда ново правомощие на министъра на енергетиката, който трябва да одобрява планове на топлопреносните предприятия за развитие на районни отоплителни или охладителни системи, в случай, че такива планове бъдат разработени. В законопроекта са регламентирани изискванията относно определянето на национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление, задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление в транспорта, както и целите за дял на енергията от възобновяеми източници в секторите електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане. С промените в закона потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници ще могат да произвеждат, съхраняват и продават своите излишъци чрез споразумения за закупуване, чрез доставчици на електрическа енергия и чрез търговски споразумения между партньори. Коментари, мнения и препоръки по предложениия проект могат да се изпращат в законоустановения срок на имейл адрес: m.minova@me.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на енергетиката

Адрес: София, София, ул. Триадница 8

Електронна поща: e-energy@me.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 16.01.2023](#)

[Становище на Илиян Пламенов - част 2 \(получено по ел. поща на 25 ноември 2022 г. - вер. 1.0 | 25.11.2022\)](#)

[Становище на Илиян Пламенов - част 1 \(получено по ел.поща на 24 ноември 2022 г.\)
- вер. 1.0 | 25.11.2022](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 11.11.2022](#)

[Оценка на въздействието - вер. 1.0 | 11.11.2022](#)

[Проект - вер. 1.0 | 11.11.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Pavlinka Zheleva (24.11.2022 22:41)

Становище на ФОНДАЦИЯ "ЮСТИЦИЯ" по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

На следващо място, важно е да се отчете, че производство на електрическа енергия от ВЕЦ се извършва под строг административен контрол, като се издава Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект, с цел производство на електроенергия посредством ВЕЦ. Това разрешително е ограничено с определен срок на действие, което налага периодично и неговото подновяване.

В самото разрешително са заложили редица изисквания във връзка с опазването на околната среда, за нормалното функциониране на екосистемата и руслото на реката, които производителят трябва да изпълнява съобразно разпоредбата на чл. 48, ал. 1, т. 11 от Закона за водите (ЗВ).

Освен сериозен предварителен контрол, нормативно е уреден и текущ контрол от администрацията. Така в чл. 188, ал. 1, т. 4 от ЗВ е предвидено, че *„Директорът на басейновата дирекция или оправомощени от него длъжностни лица контролират: изпълнението на условията на издадените разрешителни по този закон...“*.

Във връзка с осъществявания контрол могат да се посочат още разпоредбите на:

- чл. 185, ал. 1 ЗВ – *„Контролът по този раздел се провежда по отношение на спазване на нормативните изисквания, условията и изискванията по издадените разрешителни, изпълнението на програмите от мерки, включени в планове за*

управление на речните басейни, планове и програми, имащи отношение към опазване на водите и околната среда“.

- чл. 186 ЗВ – „Контролът върху опазването на водните обекти, съоръжения и системи се провежда от органите по чл. 52, ал. 1 ЗВ по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията за осъществяване на водовземане или ползване на воден обект.“

Горното е несъмнено доказателство, че дейността по производство на електроенергия чрез ВЕЦ освен надеждна и щадяща околната среда, е още строго контролирана от компетентните органи, поради което липсват сериозни правни аргументи за въвеждането на разглежданото ограничение.

На трето място, анализираната разпоредба създава дискриминационно отношение към ВЕЦ-овете за сметка на други източници на енергия от ВЕИ. По този начин в неравноправно положение се поставят стопанските субекти, произвеждащи енергия от ВЕЦ-ове спрямо субектите, произвеждащи енергия от други ВЕИ – фотоволтаични централи и паркове с вятърни турбини. Горното може да бъде основание дори за оспорване на конституционната съобразност на разпоредбата. Аргументите за този извод са следните:

Както се посочи по-горе чл. 5, ал. 2, т. 2 от законопроекта практически води до сериозно ограничаване възможността за изграждане на ВЕЦ, съответно за произвеждане на електрическа енергия от ВЕЦ. Същевременно подобни ограничения не биха възпрепятствали по никакъв начин изграждането на фотоволтаични централи или вятърни турбини, защото те могат да бъдат построени (даже е препоръчително) в имоти, които са пустеещи, ползват за сметища, които са с лоши производствени характеристики и са висока категория на земята, тъй като самата им технология на производство не е зависима от наличието на вода и реки.

Не бива да се игнорира и още едно обстоятелство, а именно, че технологията за производство на електрическа енергия от водноелектрически централи предполага една относителна стабилност, постоянство и предвидимост на произвежданите количества, което би спомогнало и улеснило балансирането на енергийната система. При производството на електрическа енергия от вятърни турбини и фотоволтаични панели, зависимостта на произвежданите количества електрическа енергия от наличието на вятър или слънце е много голяма, което би могло да доведе и до сериозен дисбаланс в системата с оглед планираното намаляване на производството от топлоелектрически централи в следващите години.

В резултат на всичко изложено намираме, че цитираната разпоредба не кореспондира с правото на ЕС и пряко противоречи на Конституцията на Република България. Ако бъде допуснато тя да стане част от позитивното българско право конкурентни стопански субекти биха били поставени в неравноправни условия за осъществяване на дейността си, а производството на електрическа енергия чрез водноелектрически централи би било изключително трудно за осъществяване, дори невъзможно, поради което считаме, че чл. 5, ал. 2, т. 2 от законопроекта

следва от отпадне.

Автор: Pavlinka Zheleva (24.11.2022 22:40)

Становище на ФОНДАЦИЯ "ЮСТИЦИЯ"

Във връзка с провежданите обществени консултации и в рамките на техния срок, представяме на вашето внимание становище на ФОНДАЦИЯ „ЮСТИЦИЯ“, относно предвижданите законодателни изменения и съответствието им с изискванията на правото на Европейския съюз.

Едно от предложените законодателни изменения и допълнения се отнася до чл. 5, ал. 2 ЗЕВИ. В обсъждания законопроект е предложено изменение на разпоредбата с текст, формулиран по следния начин:

„(2) Министърът на околната среда и водите, съвместно с министъра на енергетиката разработва План за определяне на една или повече предпочитани зони на сушата и в морето и подходящи за всяка зона технологии за производство на енергия от възобновяеми източници, в който се:

- 1. дава приоритет на изкуствени и застроени площи, както и на земи с влошено качество, които не могат да се използват в селското стопанство;*
- 2. изключват защитени зони по „Натура 2000“, природни паркове и резервати, установените миграционни маршрути за птици, както и други зони, които се определят с помощта на карти на чувствителните области, с изключение на изкуствените и застроени площи, разположени в тези зони;*
- 3. използват всички подходящи инструменти и данни, за да се определят районите, в които вятърните електрически централи не биха оказали значително въздействие върху околната среда, включително картографиране на чувствителните области на дивата флора и фауна.“*

Считаме, че под тази формулировка предложените законодателни изменения не са удачни и не отговарят на изискванията на правото на Европейския съюз.

В случая не споделяме необходимостта от въведеното ограничение в чл. 5, ал. 2, т. 2, с която разпоредба защитените зони по „Натура 2000“, природните паркове и резервати, установените миграционни маршрути за птици, както и други зони, които се определят с помощта на карти на чувствителните области, са изключени като възможни територии, на които да се изграждат технологии за производство на енергия от възобновяеми източници.

Приложението на подобен нормативният текст би изключил възможността в посочените територии да се изграждат водноелектрически централи (ВЕЦ), което от своя страна би довело до обратен на целения със законопроекта ефект.

На стр. 5 от мотивите към законопроекта изрично е посочено, че задължението към министъра на околната среда и водите съвместно с министъра на енергетиката да разработи План за определяне на една или повече предпочитани зони на сушата и в морето и подходящи за всяка зона технологии за производство на енергия от възобновяеми източници (т.е. задължението по чл. 5, ал. 2 от Законопроекта), е въведено с оглед изпълнението на Реформа 6 „Стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (ПВУ).

Следователно като една от основните цели, поставени със законопроекта, може да се приеме стимулирането на производството на електроенергия от ВЕИ, съответно нормативната регулация би следвало да създава именно такива стимули.

В действителност предложената промяна не просто не стимулира производството на енергия от ВЕИ, а дори би го ограничила, доколкото, както се посочи по-горе, в тези територии няма да бъде възможно изграждането на ВЕЦ.

В тази връзка следва да се отчете, че водноелектрическите централи са едни от най-надеждните и щадящи околната среда източници за производство на електрическа енергия. С оглед на това, напълно необосновано е да се поставя забрана за изграждането им в зоните, посочени в чл. 5, ал. 2, т. 2 от законопроекта.

Ноторно известен факт е, че технологията на производство, използвана при ВЕЦ-овете, е пряко свързана с наличието на водни ресурси (най-често реки), които да се използват в процеса на производство. От своя страна, по чисто природно-географски причини, мнозинството от тези водни ресурси попадат в зони, обхванати от предложената т. 2 на чл. 5, ал. 2.

В заключение: предложената забрана ще ограничи в изключителна степен производството на електроенергия от ВЕЦ-ове и по този начин ще бъде постигнат обратен на целения ефект, което не кореспондира с изискванията на правото на ЕС.

Автор: Йоана Христова (24.11.2022 22:06)

чл. 5 ал. 2

Предложението в чл. 5, ал. 2 направо ще приключи ВЕЦовете. Подобно ограничение поставя под съмнение бъдещото изграждане на нови ВЕцове, които от всички ВЕИта са най-благоприятни с оглед на възможността да се прогнозира производството им.

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:32)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

8. Предлагани промени в Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ).

Становище на ЕВН БГ:

- Приемаме само като опция, а не като задължение предлаганите нови условия в чл.67, ал.7. на ЗЕЕ за възможност за договаряне на условия за едновременно предоставяне на доставка на енергия и предоставяне на енергийно ефективна услуга, като е да се договаря разсрочено плащане на тази услуга чрез сметките за доставената енергия или природен газ. Становището ни е, че финансиране на мерките за енергийна ефективност през комуналните сметки не би могло да се осъществи без участието на финансовия сектор и следва да има подробен анализ на тяхното въвеждане;
- Считаме, че с предлаганите нови ал.8- ал.11 към чл.67 от ЗЕЕ внасят яснота за различните роли на пазарните участници и предоставят допълнителни възможности за изпълнение на целите за енергийна ефективност;

С предложените от „ЕВН България“ ЕАД допълнения и становища към отделните текстове по проект на ЗИД на ЗЕВИ целим да допринесем за въвеждането на устойчиви инструменти и законодателство за постигане на националната цел за 27.09 % дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия в Република България.

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:31)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

7. Предлагани промени в Закона за енергетиката (ЗЕ):

Становище на ЕВН БГ:

- Считаме, че не са ясни мотиви за разширяване на пълномощия на министъра на енергетиката с новата т.11 в чл.4 от ЗЕ за одобрява планове на топлопреносните предприятия за развитие на районните отоплителни или охладителни системи и превръщането им в ефективни районни отоплителни или охладителни системи;
- Считаме за целесъобразни предложените промени в чл.31б. от ЗЕ и възможността КЕВР да може да изменя определените премии веднъж на 3 месеца, когато е налице съществено изменение в размер на над 5 % между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия;
- Считаме, че е необходима допълнителна оценка на предложение нов чл.38л и чл.127 от ЗЕ, както и новите определения на „Районна отоплителна система“ или „районна охладителна система“, съгласно което клиенти на районни отоплителни или охладителни системи, които не са ефективни районни

отоплителни и охладителни системи или няма да станат такива системи до 31 декември 2025 г. въз основа на одобрен от министъра на енергетиката план, могат да прекратят или изменят договора, сключен съгласно чл. 149 (за продажба на топлинна енергия). Считаме предлагани промени за изключително голям риск за функциониране на централизираното топлоснабдяване;

- Считаме, че предлаганите промени да допустимо присъединяване при временна схема на достъп създава рискове от претоварване на елементи на електропреносната система или от възникване на аварии. Предлагаме да отпадат предлаганите промените в чл.73, чл.116 и чл.117;
- Считаме, че могат да бъдат по-подробно разписани предлаганите промени в 87 от ЗЕ и разписване на нова процедура за планиране развитието на мрежата и гарантиране възможността за присъединяване при икономически най-изгодни условия, както и дейностите в посочения срок до 31 юли на всяка календарна година операторът на електропреносната мрежа да обявява процедура за резервиране на мощности за бъдещи присъединявания на обекти на производители и на клиенти на електрическа енергия към електропреносната мрежа при условия и ред, уредени в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4.
- Необходимо е допълнително разписване на процедурата и новите задължения за електроразпределителните дружества за сътрудничество и съвместни анализи с топлофикационните дружества за възможностите за балансиране или други „гъвкави“ системни услуги, както и за докладване до оператора на електропреносната мрежа;

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:30)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

6. Промени свързани с изкупуване, пренос и разпределение на електрическата енергия от възобновяеми източници:

Становище на ЕВН БГ:

- Облекчаване на процедурата по чл.30 от ЗЕВИ при сключване на договори за достъп с мрежовите оператори не е в полза на планиране на работа на енергийната система. Предлагаме чл.30 да не бъде променян;
- Становището ни е, че следва да има по-ясни разпоредба във връзка с промяната на механизма за изкупуване на електрическа енергия произведена от възобновяеми източници и сключените до момента дългосрочни договори. От предложената редакция на чл.31, ал.1. не става много ясно, че такива договор повече няма да се сключват. Предлагаме за по-удачно промяната да се отрази като разпоредба от ПЗР на ЗИДЗЕВИ;
- За вече въведени в експлоатация ВЕИ отпада крайната дата за дългосрочно изкупуване по преференциални цени и ще важат абсолютните стойности на периодите по ал.2. Към момента енергия от ВЕИ не може да се изкупува по преференциални цени след 2035г., а с настоящото предложение няма да има

такъв праг, т.е. ще се удължи държавната помощ за централите, присъединени през последните няколко години (от 2015 до 2022г.). Това предложение/облекчение е в обратна логическа посока с предложението за отпадане на преференциалното изкупуване на нови централи.

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:29)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

5. Създаване на условия за развитие на потребители на собствена електрическа енергия от ВИ и общности за възобновяема енергия (чл. 21 и чл. 22 от Директива (ЕС) 2018/2001);

Подход на МЕ: Създаване на условия за потребителите на собствена електрическа енергия от ВИ и за общности за възобновяема енергия, които могат да произвеждат, потребяват, акумулират и продават, произведената от тях електрическа енергия. Със ЗИД на ЗЕВИ се предвижда въвеждането на благоприятна рамка за насърчаване и улесняване на развитието на потреблението на собствена електрическа енергия от ВИ.

Становище на ЕВН БГ:

- С новия чл.18а от ЗИД на ЗЕВИ, всеки краен клиент на електрическа енергия може да стане потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, в случай че изпълнява съответните законови изискванията. Необходимо е допълване на нормата с ясен механизъм за формиране на общности, съвместна експлоатация на енергийни съоръжения и приложение на споразумения за изкупуване на енергия. На практика новата т. 58 от § 1 ДР ЗЕВИ, вр. чл. 100, ал. 5 ЗЕ, вр. чл. 119, ал. 1 и чл. 2 ЗЕ). Все пак чл. 119, ал. 1 и ал. 2 (поне като концепция) съществуват още от 2006, но случаите, в които някой се е възползвал от тези възможности;
- Предлагаме допълване на текста на чл.18а, ал.2, т.2. *„Отдаваната в мрежата енергия следва да съответства на присъединената мощност на съоръжение с по-висок капацитет, като не се допуска кумулиране на двете мощности в режим на отдаване“;*
- Предлагаме да отпаднат декларативните текстове в чл.18, ал.4, т.1. за *„премахване на пречки“* свързани с мерките за насърчаване на развитието на потреблението на собствена електрическа енергия;
- Имаме много общ текст в чл.18а, ал.4. за насърчение и създаване на гаранции, че потребителите на собствена електрическа енергия допринасят по балансиран и подходящ начин за цялостното споделяне на разходите за системата, когато мрежата се захранва с електрическа енергия. Необходимо е ясно разписване на принципа, че който предизвиква небаланс в система – плаща;
- В предложения текст на чл.18б, ал.2. не става ясно как на даден субект (§ 1, т. 51 (нова) ДР ЗЕВИ) ще се превърне от *„обикновена общност“* в *„общност за*

възобновяема енергия“. Ще има ли някаква допълнителна регистрация или пък нещо като лицензионен режим или пък уведомителен. Анализирайки предложените текстове на същия член в ал. 3, т. 4, по-скоро би следвало да се предвиди ред, но пък изменение в тази част на ЗЕВИ (глава четвърта) не са предложени;

- Изразяваме становище, че се препокриват правомощия на КЕВР по прилагат справедливи, пропорционални и прозрачни административни процедури, които да гарантират, че за всички ползватели на мрежите се прилагат регулирани цени за мрежови услуги, които следва да допринасят по адекватен, справедлив и балансиран начин за разпределянето на общите разходи за системата в съответствие с прозрачен анализ на разходите и ползите на разпределените енергийни ресурси;

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:28)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

Облекчения за процедури по присъединяване на производители на енергия от възобновяеми източници. Проекти на възобновяема енергия с електрическа мощност равна или по-малка от 10.8 kW (чл. 17 от Директива (ЕС) 2018/2001);

- **Предлагаме редакция на чл.27, ал.2., както следва:** *„Производителят заплаща цена за присъединяване, която да покрива разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергийния обект на производител към съответната мрежа от границата на собственост на електрическите съоръжения до мястото на присъединяване, както и за развитие, включително реконструкция и модернизация на електрическите мрежи във връзка с присъединяването на конкретната централа. Мрежовият оператор изгражда присъединителните съоръжения, които са елементи от съответната мрежа“;*
- Необходимо е преразглеждане на предложените промени в чл.27, ал.7., защото досега разпоредбите на чл.27, ал.5 бяха само за централи по чл.24.1 до 30 kW, но с настоящото предложение ще важи за централи до 1 MW (а и над 1 MW). От техническа гледна точка, това е неизпълнимо и би довело до сериозни нарушения в качеството на доставяната електрическа енергия. В много случаи това би наложило нови присъединителни съоръжения (изводи СрН) от подстанцията до имота на производителя за сметка на ЕРД. На практика потребител с предоставена мощност 1 MW ще може да изгради в същия имот ВЕИ 1 MW изцяло за продажба на енергия като мрежовите оператори ще бъдат задължени да дадат точка на присъединяване до имота. Предлагаме или да отпадне изцяло чл.27, ал.5. или да важи само за обекти по новия чл.26, ал.6.
- Предлагаме да се подложи на експертна дискусия предлаганата ново концепция в чл.29 от ЗИД на ЗЕВИ за отпадане на предварителния договор за присъединяване на ВЕИ. Досегашния ред, който включваше и предварителен договор, всъщност бе по-скоро в интерес на инвеститорите, а не операторите на

мрежи, тъй като им предоставя още една година срок, в който предоставените им условия за присъединяване се запазват. Кое то в условията на почти изчерпан капацитет на мрежите е голямо предимство за инвеститорите. От друга страна, предварителният договор е удобно средство и за операторите на ЕРМ, тъй като им предоставя възможност да пренесат условия, определени от оператора на преносната мрежа в тези договори.

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:27)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

4. Облекчения за процедури по присъединяване на производители на енергия от възобновяеми източници. Проекти на възобновяема енергия с електрическа мощност равна или по-малка от 10.8 kW (чл. 17 от Директива (ЕС) 2018/2001);

Подход на МЕ: Нов административен ред и срокове за издаване на становища при изключително облекчен режим по ЗУТ и ЗЕ. Нови срокове за присъединяване на ВЕИ-централи.

Становище на ЕВН БГ:

- Считаме предложените промени в Глава IV от ЗЕВИ свързана с присъединяване, производство и изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изключително съществени и с пряко въздействие върху целия сектор „Енергетика“ и с пряко въздействие върху клиентите и цените на електрическата енергия;
- Предлагаме в чл.17 от ЗИД на ЗЕВИ да се предвиди възможност развитието на мрежите при присъединявания на нови ВЕИ да могат да участват в насърченията чрез допустимите схеми и механизми за финансиране на изпълнението на националните цели;
- Във връзка с отпадането на ограничението по ал.2. на чл.18 от ЗЕВИ за наличен капацитет в електропреносната и електроразпределителните мрежи и достигната национална цел, предлагаме в промените да се добави текст за прилагане на Мрежовите кодекси, защото преносна мрежа функционира в паралел с европейската и за всички трябва да се прилагат едни стандарти и критерии за функциониране;
- В Глава IV и Раздел II следва ясно е еднозначно да се допълнят разпоредби свързани с определяне и заплащане на справедлива цена за присъединяване на ВЕИ- централи или как ще се финансират значителни инвестиции в реконструкция и развитие на мрежовите капацитети. В проекта на ЗИД на ЗЕВИ не съществува нито един конкретен текст за нормативното уреждане на този тип финансови разходи, които са предизвикани от реализирането на конкретно присъединяване на ВЕИ. Сегашния текст в чл.116 от Закона за енергетиката, че производителят сключва договор за присъединяване по цена за

присъединяване, определена съгласно съответната наредба, е много общ и се явява пречка при реализиране на значими инвестиционни проекти свързани с ВЕИ-централи.

- С предлаганите промени в чл.22 от ЗИД на ЗЕВИ, считаме че при непряка комуникация между възложителя и мрежовите оператори (през Общината) ще бъдем лишени от възможността да прегледаме и съгласуваме електротехническото становище (проекта) на централи VI-та категория по реда на чл.147, ал.1, т.14 от ЗУТ. Ще се разчита, че Общината разполага с компетентни специалисти, които да съгласуват проекта, а ЕРД ще сключва договор за присъединяване без да има видимост до разработените схеми, чертежи и изчисления. Следва да се предвиди реда за съгласуване на проекти и заплащане на тази услуга за обекти извън чл.137 от ЗУТ;
- Разпоредба на чл.22, ал.6. за ангажимент на ЦАО за съгласуван график на процедури за ВЕИ според нас не би реално приложима, защото този график би претърпял множество изменения след съгласуването му и не става ясно и как това ще помогне за облекчаване на процедурата. Още повече, че следващите две алинеи изцяло обезсмислят тази.
- Предлагаме да се прецизира разпоредбите на чл.22, ал.9., свързана с процедури при *„изключителни обстоятелства“* и отчитане на капацитета на мрежата, както и във връзка с предлаганите текстове в нов чл.26;
- Изразяваме отрицателно си становище по предложените нови срокове за издаване на становище за условията за присъединяване, които са посочени в чл.26, ал.4. от ЗИДЗЕ. Предлага се крайно недостатъчен срок за изготвяне и изпращане на становище за централи до 1 MW, предвид че за по-голямата част от тях ще има процедура за съгласуване с ЕО;
- Според прочита ни на текстовете на новия чл.26, ал.4., липсва ред за присъединяване на ВЕИ централи по чл.137, ал.1, т.3, буква „д“ от ЗУТ (III-та кат. строеж). Ако няма нови разпоредби, тези централи ще минат по общия ред за присъединяване на конвенционални централи, т.е. за тях няма да има облекчения за ВЕИ производител, а ще бъдат третирани наравно с конвенционалните централи;
- Предложените текстове в новия чл.26, ал.6. и ал.7. за срок от 30 дни за присъединяване на централи до 10.8 kW и договорни отговорности по тези условия би довело до значими трудности при администрирането на цялата процедура. Ако с този закон се въвежда законодателство при извънредни условия, то функциите и отговорностите на всяка от страните следва да бъдат еднозначно разписани в нормативния документ;

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:25)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

Становище по разделите на ЗИД на ЗЕВИ и целите на законопроекта:

1. **Насърчаване на производството на ВЕИ е доразвито с промяната на държавната политика в глава II от ЗИД на ЗЕВИ и предлагания нов чл.5, както и създаване на „предпочитани зони за ВЕИ“:**

Становище на ЕВН БГ:

- Считаме, че следва да се допълни чл.5 с изискването мрежовите оператори да участват в избора и планирането „Зоните за ВЕИ“, както и изгражданите мрежи, съоръжения и централи в тях да придобиват статут на национален обект или на общински обект от първостепенно значение (по смисъла на ЗУТ);
- С отпадането на НПДЕВИ и интегрирания подход на планиране с разписване на актуален Интегриран план в областта на енергетиката и климата на РБ, считаме ще има по-ясни национални цели;
- В частична предварителна оценка на въздействието на промените по проекта на ЗИД на ЗЕВИ, най-съществените нови елементи в Директива (ЕС) 2018/2001, които налагат изменение на настоящия закон са описани много накратко и не са обвързани организационно и като финансови ангажименти за тяхното реализиране. Представяме становището си по основни промени в ЗЕВИ:

2. **Въвеждане на пазарен механизъм за насърчаване на потреблението на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВЕИ / ВИ) (чл. 4 от Директива (ЕС) 2018/2001);**

Подход предлаган от МЕ: Всички нови енергийни обекти с обща инсталирана мощност над 30 kW могат да реализират произведената електрическа енергия на свободния пазар на електрическа енергия.

Становище на ЕВН БГ:

- В новия чл.5, ал.2 и изменения чл.6 се допълват задълженията на КЕВР и АУЕР с изискването към двете институции за изготвянето на „Оценка за ефективността на схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници и тяхното въздействие върху различните групи потребители и върху инвестициите“ но без да е ясно обхвата на тези схеми. Считаме, че ще има административно припокриване на едни и същи дейности по оценка на схемите за подпомагане на ВЕИ проекти;
- Считаме, че в ЗИД на ЗЕ следва да залегнат повече нормативни възможности за различни пазарни механизми за насърчаване на инвеститорите в изграждане на ВЕИ мощности при силно волатилен енергиен пазар;
- Във връзка с промяна на условията при сключване на дългосрочен договор за изкупуване на енергия от ВЕИ, предлагаме в да се запише в ПЗР, че сключените към момента на влизане в сила на този ЗИДЗЕВИ договори запазват действието си при условията и сроковете, при които са сключени.

3. Създаване на едно или повече звена за контакт (чл. 16 от Директива (ЕС) 2018/2001);

Подход на МЕ: Допълване на административните ангажименти на централите към общините – заявителят / инвеститорът да не е необходимо да се свързва с други административни органи, за да осъществи процеса на издаване на разрешения, освен ако самият той не предпочете да направи това.

Становище на ЕВН БГ:

- С възлагане на нови функции на общинските Центрове за административно обслужване (ЦАО) чрез измененията в новата ал.5 в чл.10 и новия чл.22 това означава, че колкото общини има, толкова такива центрове трябва да се прилагат сходна организация на работа и обслужван. На практика обаче дейността и организацията на ЦАО е различна в съответните общини. Има общини с няколко центъра на тяхната територията, а други общини работят с центрове обособени по дейности;
- Считаме, че нормативната уредба следва да разпише начина на взаимодействие между Центъра за административно обслужване и оператора на преносната мрежа / операторите на разпределителни мрежи.
- В чл.6, ал.1. е създадена нова т.10, с която се допълват правомощията и задълженията на КЕВР за осъществяване на контрол за спазване на сроковете по процедурите за присъединяване на ВЕИ-централи. Това би означавало и разпростиране на правомощията на КЕВР върху ЦАО, които са общински структури и е възможно да възникнат противоречия между различните институции;
- Предвид, че се очаква по ПВУ да има такива административни центрове и във връзка с прилагане на мерките за енергийна ефективност, би следвало тези ЦАО да разполагат с необходимия ресурсен капацитет. И остава въпроса всички общини ли имат капацитет за предоставяне на такава услуга и как нормативно ще се уреди тяхното функциониране.

Автор: Иван Иванов (24.11.2022 21:23)

Становище на "ЕВН България" ЕАД по проект на ЗИД на Закона за енергията от ВИ

ЕВН България“ ЕАД (ЕВН БГ) , заедно с лицензираните дружества в групата, представя становище във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми енергийни източници (ЗИД на ЗЕВИ), който бе оповестен на Портала за обществени консултации към Министерски съвет. Становището ни включва и позицията ни по предлаганите промени в Закона за енергетиката (ЗЕ) и Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ).

Дружествата от групата на „ЕВН България“ са последователни в подкрепата си за нормативните промени, свързани с декарбонизацията на българската енергетика и устойчиви подходи за реализиране на зеления преход и изпълнение на дейностите, заложи в Плана за възстановяване и устойчивост. С внимание се запознахме с публикувания за обществено обсъждане Проект ЗИД на ЗЕВИ, който е разработен с цел транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива (ЕС) 2018/2001, Директивата), както и с мотивите към него. **ЕВН БГ също изразява становище, че изискванията в Директива (ЕС) 2018/2001 налагат извършването на промени в ЗЕВИ и изготвяне на нов проект на ЗИД на ЗЕВИ, но считаме, че е необходима по-задълбочена дискусия и търсене на експертни решения в хода на общественото обсъждане, за което са отредени само 13 дни.**

Отчитаме обстоятелството, че като част от плана REPowerEU, Европейската Комисия предложи преразглеждане на Директива (ЕС) 2018/2001, с което да увеличи на 45 % обвързващата цел на 2030 ЕС за 2030 г. в сравнение с предишното предложение от 40 % от 14 юли 2021 г. и да установи рамка за рационализиране и ускоряване на административния процес за издаване на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници. На 20 и 21 октомври 2022 г. Европейският съвет призова за по-бързото опростяване на процедурите за издаване на разрешения, за да се ускори широкото навлизане на енергията от възобновяеми източници и на мрежите, включително чрез спешни мерки. Във връзка с разгледаните мерки **на 9.11.2022г. е публикуван проект на „Регламент за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници“** и считаме за целесъобразно при промените в ЗЕВИ да се съобразим с предложените мерки.

На ниво европейска общност, както и в повечето държави на ниво национални мерки, ясно са очертани плановете за развитие на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съответно са основа за бързо ускоряване на дела на нови ВЕИ-централи. В представения проект на ЗИД на ЗЕВИ едностранчиво са представени измененията в условията за присъединяване на ВЕИ-централи, но не и необходимите условия за ускорено развитие на енергийната инфраструктура за пренос и разпределение на електрическа енергия, допълнителна електрификация на енергоемки сектори, електромобилност и зарядна инфраструктура.

В проекта на Член 2 от „Регламент за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници“ много ясно е еднозначно е посочен обществен интерес и приоритет:

„По-висш обществен интерес“

(1) По отношение на проектирането, строителството и експлоатацията на инсталации и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници и тяхното свързване към мрежата, както и на самата мрежа, а също и на съоръженията за съхранение на енергия, е налице презумпция, че те са обекти от по-висш обществен интерес и че обслужват общественото здраве и

безопасност, когато се търси баланс между правните интереси в отделните случаи, по-специално, за целите на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО. Това се прилага само за нови процедури за издаване на разрешения, които са започнали в срока на прилагане на регламента.

(2) Държавите членки гарантират, най-малкото за проекти, за които е признато, че са от по-висш обществен интерес, че при процеса на проектиране и издаване на разрешение, на строителството и експлоатацията на инсталации за енергия от възобновяеми източници и свързаното с тях развитие на мрежова инфраструктура е даден приоритет при постигането на баланс на правните интереси в конкретния случай.

Автор: ганчо данаилов (24.11.2022 20:27)

фец по чл147 ал1 т14

В ЗУТ са посочени категориите строежи като в трета категория строеж е записано, че не попадат строежите по чл.147, ал.1, т.14 и т.14а т.е. са строежи шеста категория и не се изисква одобрение на инвестиционен проект. В становището на ЕРП е записано, че ОПЕЕВИ отговаря на изискванията на чл.27, ал.5 от ЗЕВИ т.е. мястото на присъединяване съвпада с мястото където е монтирано средството за техническо измерване. В моя случай измервателното средство е монтирано на стълб, който е на 4,30 м от границата на имота и в становището е посочено, че ВЕИ-то ще бъде присъединено там. Администрацията на община Габрово приема, че въпросните 4,30 м са строеж трета категория, за което изисква изготвяне и одобрение на инвестиционен проект, който отнема време и забавя изграждането и въвеждането в експлоатация на ФЕЦ. Предлагам промени в ЗУТ, с които да се уточни, че строежите отговарящи на чл. 27, ал.5 от ЗЕВИ са шеста категория, поради това, че има изградена захранваща инфраструктура. Тези промени ще улеснят изграждането на ВЕИ и ще допренесът за постигането на Европейските и национални цели за въвеждане на зелена енергия.

Автор: Иван Тодоров (24.11.2022 16:31)

Промени в ЗЕВИ

Законодателните изменения, предвидени в чл. 5, ал. 2 от ЗЕВИ по никакъв начин не държат сметка за технологията, която се използва при водноелектрическите централи и нормата в този и вид се явява изключително ограничаваща, като определено не е съобразена с Конституцията. Съвсем отделен въпрос е, че противоречи на европейските политики и стратегия известни като Green deal. Този

текст не само е напълно излишен, но и доста опасен.

Автор: Емил Михайлов (16.11.2022 06:02)

Предложение за добавяне

Институтът за Биомаса и Биогорива - ibb.alle.bg предлага към точка **31** да се прибави и " **Инженерна, оранжерийна, свръхбързорастяща (10см/час) Бамбукова Биомаса - SGBB, отглеждана във вертикални многоетажни аеропонни ферми** " ; а към точка **32** да се добави : "**Инженерно Фъстъчено Олио - ИФО - чист и евтин заместител на дизела, добивано от бързорастящи (60 дни) сортове фъстъци , отглеждани върху рафтове, във вертикални многоетажни аеропонни ферми - biodiesel.alle.bg , и " Органично Горивно Олио - OFO, 100% карбон-неутрален и евтин заместител на дизела, добивано от BSF-Ларви - ofomobile.alle.bg" .**

История

Начало на обществената консултация - 11.11.2022

Приключване на консултацията - 24.11.2022

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
